

ПАМ'ЯТКА РЕЦЕНЗЕНТУ

Відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України № 32 від 15 січня 2018 року всі фахові видання, які отримали категорію «Б» підлягають моніторингу МОН щодо дотримання зазначених вимог. За результатами моніторингу видання можуть залишитися у відповідній категорії, бути переведеним до іншої категорії або виключеними з Переліку, про що МОН інформує засновника (співзасновників) та висвітлює цю інформацію на офіційному web-сайті.

Підставами для виключення видання з Переліку є:

- порушення при опублікуванні видання редакцією, авторами публікацій, рецензентами принципів академічної доброчесності, передбачених законами України;
- систематичні публікації матеріалів, які не містять нових наукових результатів, і водночас не містять інформації про те, що вони є оглядовими чи науково-методичними.

Кожна редакційна колегія встановлює для статей свої вимоги, але з урахуванням основних вимог МОН України.

Відповідно, всі статті, які надходять до редакційної колегії наукового видання, проходять процедуру рецензування. Вона орієнтована на:

- об'єктивне оцінювання якості змісту наукової статті;
- визначення її відповідності вимогам наукового видання;
- ґрунтовний аналіз переваг та недоліків матеріалів статті.

Рецензентами статей можуть бути як члени редакційної колегії наукового видання, так і інші висококваліфіковані фахівці за конкретним науковим напрямом, як правило кандидати/доктори наук, доценти/професори.

Рецензія на наукову статтю подається у вигляді стандартизованої таблиці, яку заповнює рецензент. Вона містить підсумкові результати та рекомендації. Надсилати рецензію з незаповненими даними недопустимо.

Тому нижче детально розглянемо окремо кожен пункт рецензії щодо вимог, які розміщено на офіційних сайтах видань Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Автор(и) статті:	Назва статті:
-------------------------	----------------------

У верхньому рядку таблиці обов'язково потрібно зазначити прізвище та ім'я автора статті, а також назву статті, яка рецензується.

№ з/п	Обов'язкова наявність складових статті	Наявність (+)/ відсутність (-)	Пояснення і рекомендації для доопрацювання відсутніх, або невірно вказаних складових
-------	--	--------------------------------	--

У графі «Обов'язкова наявність складових статті» зазначено складові статті, які обов'язково повинні бути наявні в структурі публікації:

- якщо вони наявні без зауважень, рецензент ставить позначку «+»;
- якщо є зауваження до поданої інформації або інформація взагалі відсутня, ставиться позначка «-». Поряд у колонці «Пояснення і рекомендації для доопрацювання відсутніх, або невірно вказаних складових» рецензент вносить свої зауваження або рекомендації щодо наявної або відсутньої інформації чітко формулюючи думку, щоб автор міг самостійно зрозуміти що від нього вимагається і коректно внести поправки в статтю.

1	УДК		
2	ORCID		
3	E-mail		

УДК, ORCID, e-mail – автор зазначає сам, рецензент перевіряє наявність та коректність подання даних.

4	Прізвище, ім'я автора(ів):		
	українською мовою		
	англійською мовою		
5	Науковий ступінь, вчене звання, посада і місце роботи автора(ів):		
	українською		
	англійською		
6	Назва статті:		
	українською мовою		
	англійською мовою		

Українською мовою автор зазначає такі відомості як:

- прізвище та повне ім'я,
- науковий ступінь,
- вчене звання,
- посаду і місце роботи (установу),
- назву статті.

Англійською мовою нижче подаються ці самі відомості.

* Переклад імені та прізвища здійснюється з української мови.

7	Анотація:		
	українською мовою (500–600 друкованих знаків з пробілами)		
	англійською мовою (не менше 1800 друкованих знаків з пробілами включаючи ключові слова)		
8	Ключові слова (8–10 слів, словосполучень, понять)		
	українською мовою		
	англійською мовою		

Вимоги до анотації українською мовою:

- повинна бути 500–600 знаків з проміжками. Якщо не вистачає 10–20 знаків чи перевищує кількість на 10–20 знаків, зауваження про невідповідність вимогам не потрібно робити;
- до кількості знаків з проміжками враховується лише текст анотації;
- використовуються слова: у статті представлено, зазначено, виокремлено, проаналізовано, обґрунтовано, доведено, досліджено, встановлено тощо.

Вимоги до анотації англійською мовою:

- до кількості знаків з проміжками враховується текст анотації та ключові слова. Кількість знаків з проміжками не повинна бути меншою за 1800 (Наказ МОН України № 32 від 15.01.2018 р. п. 6, пп. 4), але й не повинна перевищувати 2500;
- коротко зазначається про що йдеться в статті, новизна, мета, завдання, методи використанні під час дослідження, висновки;
- текст анотації має мати коректний переклад. Переклад Гугл-перекладачем не допускається.

Вимови до ключових слів:

- 8–10 не менше і, бажано, не більше;
- слова, словосполучення, поняття, зазначаються через крапку з комою;
- подані слова повинні бути ключовими, за якими можна знайти статтю в пошукових системах;
- ключові слова та їх кількість повинні бути однаковими для варіанту українською мовою та англійською.

9	Структура публікації:		
	Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями.		
	Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання цієї проблеми і на які спирається автор; виділення нерозв'язаних раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується авторська стаття.		
	Формулювання мети статті (постановка завдання).		
	Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.		
	Висновки дослідження		
	Перспективи подальших розвідок у даному напрямі.		

Структура публікації:

- повинна відповідати заявленим обов'язковим пунктам, які визначені Постановою президії вищої атестаційної комісії України «Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліків ВАК України» № 7-05/1 від 15.01.2003 р.;

- структурні елементи автором виділяються в тексті для полегшення аналізу статті. Під час макетування жирний колір знімається, назви структурних складових видаляються;
- стаття не повинна бути шаблонною, структурні елементи повинні плавно переходити від одного до іншого.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями – це актуальність дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання цієї проблеми і на які посилається автор; виділення нерозв'язаних раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується авторська стаття:

- недопустимо в одному реченні перелічувати ряд прізвищ без аналізу досліджень науковців;
- якщо автор у статті посилається на матеріал науковців, дослідження яких згадує в основному тексті, праці цих авторів повинні бути представлені в списку використаних джерел;
- якщо в основному тексті статті відсутні посилання на дослідження науковців, які зазначені в аналізі останніх досліджень і публікацій з даної проблеми, виносити їх у список використаних джерел не рекомендується, щоб штучно не збільшувати кількість джерел.

Формулювання мети статті (постановка завдання) має:

- бути чітко сформульована;
- впливати з постановки наукової проблеми та огляду основних публікацій з теми;
- описувати основну ідею публікації.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів:

- структурний елемент статті, який у процентному співвідношенні більший, ніж всі разом взяті обов'язкові структурні елементи;
- повинен містити посилання на список використаних джерел – кожна цитата або запозичений матеріал має мати посилання на першоджерело із зазначенням номеру джерела та сторінки (якщо цитата);
- висвітлювати основні положення і результати наукового дослідження, отримані наукові факти, особистий внесок автора щодо вирішення заявленої проблеми.

Завдання рецензента встановити якість публікації. Чи відповідає стаття рівню категорії «Б». Звернути увагу на:

- логічність та послідовність викладу матеріалу;
- відповідність між назвою статті, метою, основним текстом та висновками;
- достовірність фактів, цитат, дат тощо.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку – висвітлюють основне бачення автора щодо описаної проблеми та відповідають меті статті; окреслюють перспективи подальших досліджень з проблеми (теми).

10	Список використаних джерел		
----	----------------------------	--	--

Список використаних джерел – це список джерел, які були опрацьовані та використані автором під час написання статті.

Оформлюється за правилами згідно ДСТУ 8302:2015.

Особливості:

- відсутні тире та скісні лінії;
- присутній курсив в описах статей (у джерелах, де вказується посилання на частину документу).

11	References (транслітерація)		
----	-----------------------------	--	--

References (транслітерація) – це представлення списку використаних джерел латиницею з урахуванням міжнародного стилю APA. Здійснюється для джерел, описи яких представлено українською та російською мовами за допомогою сайтів, які представлені у вимогах щодо оформлення. Україномовні джерела транслітеруються на сайті, який здійснює транслітерацію з української мови, відповідно російськомовні – з російської мови. Описи іноземною мовою не транслітеруються.

Особливості транслітерації:

- зазначення вкінці в квадратних дужках мови, з якої здійснено транслітерацію;
- наявність коми після прізвища, перед ініціалом;
- відсутність загальної кількості сторінок у виданні;
- наявні сторінки в описах статей виділяються курсивом.

Зразок представлено на офіційному сайті.

12	Оформлення матеріалу:		
	обсяг 12–25 сторінок		
	кегель 14		
	міжрядковий інтервал (1,5)		
	абзацний відступ (1,25 см)		
	поля (всі 2,5 см)		

Оформлення матеріалу:

- кількість сторінок обсягом 12–25 сторінок;
- кегль (розмір шрифту) матеріалу статті – 14. Таблиці, схеми – 12;
- міжрядковий інтервал – 1,5. У таблицях і схемах – 1;
- абзацний відступ – 1,25 см;
- поля з усіх боків – 2,5 см;
- графічні об'єкти не повинні виходити за межі визначених полів та мають бути згруповані.

13	Використання символів за зразком:		
	лапки «...»		
	дефіс (-)		
	тире (–)		
	апостроф (’).		

Символи:

- використовуються за заявленим зразком.
- необхідно розрізняти тире і дефіс.
- лапки по тексту використовуємо «...» (ялинками). Якщо в лапках використовується ще одна пара лапок, їх представляють у вигляді ком “...”. Наприклад, «...“...”...». В іноземних текстах не прийнято використовувати «...» (ялинка), ставимо “...”.

14	Посилання на використані джерела		
15	Академічна доброчесність		

Посилання на використані джерела:

Відповідно до вимог академічної доброчесності (аналітична доповідь Єгора Стадного, представлена на Науковому порталі в розділі «Академічна доброчесність») для мінімізації текстових збігів і усунення плагіату, який недопустимий в українській науці, у тексті обов’язково повинні бути посилання.

Редакційним відділом прийнято за вимогу допускати до публікації тексти, в яких відсоток збігів не перевищує 10.

Загальна інформація:

- Термін рецензування статті 5–7 днів.
- Автору для внесення поправок відповідно до зауважень та рекомендацій рецензента надається 5 днів.
- Всі зауваження, рецензента обов’язково мають бути враховані автором під час внесення поправок.
- Рекомендації та пропозиції можуть бути враховані або спростовані автором.
- Стаття приймається до публікації при наявності всіх складових з позначкою (+) або внесення коректив після зауважень рецензента.
- У разі невпевненості рецензента у тому, що його кваліфікація відповідає рівню та напряму представленого у статті дослідження, він повинен відразу відмовитися від рецензування.
- Рецензування проходить конфіденційно (двостороннє сліпе рецензування – рецензент не знає автора, автор не знає рецензента).
- Для всіх статей, що рецензуються, вимагається перевірка ступеня унікальності авторського тексту за допомогою програмного забезпечення, зокрема сервісу Unicheck.